

Dosarul nr. 2rc-2/24
2-23094408-01-2rc-02012024

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud.: M. Bușuleac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud.: G. Vavrin, N. Bondarenco, I. Dănăilă)

ÎNCHEIERE

28 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Avangard Mega”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Trifan Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Avangard Mega” cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 03 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Avangard Mega”, în persoana administratorului statutar Carapencov Alexandr, împotriva hotărârii din 11 august 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 03 iulie 2023, SC „Trifan Com” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Avangard Mega” cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 11 august 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, acțiunea depusă de SC „Trifan Com” SRL a fost admisă. S-a încasat de la „Avangard Mega” SRL în beneficiul „Trifan Com” SRL suma în cuantum de 49 426,98 de lei și 1 483 de lei cu titlu de taxa de stat, în total 50 909,98 de lei.

La 01 septembrie 2023, SRL „Avangard Mega”, în persoana administratorului statutar Carapencov Alexandr a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, admiterea acestuia, casarea hotărârii din 11 august 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Central și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 27 septembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, s-a scutit SRL „Avangard Mega” de la plata taxei de stat la cererea de apel depusă, nu s-a dat curs

cererii de apel depuse de SRL „Avangard Mega” și s-a comunicat despre necesitatea prezentării apelului motivat în decurs de 15 zile. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 03 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă a fost restituit apelul declarat de SRL „Avangard Mega” împotriva hotărârii din 11 august 2023 a Judecătorei Cahul, sediul Central, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile din încheierea din 27 septembrie 2023 a Curții de Apel Cahul.

La 06 decembrie 2023, SRL „Avangard Mega”, prin intermediul oficiului poștal, a declarat recurs împotriva încheierii din 03 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, solicitând repunerea în termen a cererii de declarare a recursului, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea cererii de repunere în termen a recursului SRL „Avangard Mega”, a indicat că reprezentantul său, Dimitrov Iurii nu a avut posibilitatea să depună cerea de recurs în termen din cauza condițiilor meteorologice nefaste.

Totodată a menționat că termenul acordat de către instanța de apel este unul nejustificat de scurt și reprezintă un impediment semnificativ în realizarea dreptului de acces la justiție.

La 02 ianuarie 2024, în adresa intimă SC „Trifan Com” SRL a fost expediată copia recursului declarat de SRL „Avangard Mega”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 77).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termen a recursului urmează a fi respinsă și restituit recursul ca fiind depus în afara termenului legal, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori

stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) și (1¹) din Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară. Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 11 august 2023 a Judecătorei Cahul, sediul Central, a fost admisă acțiunea depusă de SC „Trifan Com” SRL. S-a încasat de la „Avangard Mega” SRL în beneficiul „Trifan Com” SRL suma în cuantum de 49 426,98 de lei și 1 483 de lei cu titlu de taxa de stat, în total 50 909,98 de lei.

La 01 septembrie 2023, SRL „Avangard Mega”, în persoana administratorului statutar Carapencov Alexandr a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, admiterea acestuia, casarea hotărârii din 11 august 2023 a Judecătorei Cahul, sediul Central și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 27 septembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, s-a scutit SRL „Avangard Mega” de la plata taxei de stat la cererea de apel depusă, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Avangard Mega” și s-a comunicat despre necesitatea prezentării apelului motivat în decurs de 15 zile.

Se reține că la 28 septembrie 2023 Curtea de Apel Cahul a expediat copia încheierii din 27 septembrie 2023 în adresa SRL „Avangard Mega”: or. Taraclia, str.

Voczalinaia 30 (f.d.55), care a fost recepționată la 05 octombrie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 56).

Ca urmare, prin încheierea din 03 noiembrie 2023, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Cahul a restituit apelul declarat de SRL „Avangard Mega”, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile din încheierea din 27 septembrie 2023 a Curții de Apel Cahul.

Ține de menționat că la 03 noiembrie 2023, Curtea de Apel Cahul a expediat copia încheierii din 03 noiembrie 2023 SRL „Avangard Mega”, la adresa or. Taraclia, str. Voczalinaia 30 (f.d. 59), care a fost recepționată la 09 noiembrie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.60).

Însă, la 06 decembrie 2023, SRL „Avangard Mega”, prin intermediul oficiului poștal, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând repunerea în termen a cererii de declarare a recursului, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că SRL „Avangard Mega” a declarat recurs împotriva încheierii din 03 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, or, termenul-limită de declarare a recursului a expirat la 24 noiembrie 2023 (vineri), inclusiv.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Deși SRL „Avangard Mega” în cererea de recurs a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, motivele invocate în susținerea acesteia se constată a fi neîntemeiate.

În acest sens nu poate fi reținut argumentul recurentului SRL „Avangard Mega” invocat în cererea de recurs precum că reprezentantul său, Dimitrov Iurii nu a avut posibilitatea să depună cererea de recurs în termen din cauza condițiilor meteorologice nefaste, fiind unul declarativ și neprobat.

La caz se rețin dispozițiile art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Această obligație rezultă și din dispozițiile art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, care indică că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, SRL „Avangard Mega”, fiind cea interesată de soluționarea prezentei cauze în ordine de apel și fiind conștientă că a depus încă la data de 01 septembrie 2023 cererea de apel nemotivată, trebuia să depună diligență și să se intereseze la intervale de timp rezonabile de soarta dosarului respectiv.

Având în vedere că prezentul recurs a fost declarat la 06 decembrie 2023, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzută la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără indicarea în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă a vreunui motiv justificativ de repunere în termen a recursului și în lipsa probelor concludente în vederea argumentării omiterii termenului legal, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termen a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, cu restituirea recursului ca fiind depus în afara termenului legal.

Completul de judecată reține că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără justificarea omiterii acestui termen, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respingere cererea depusă de SRL „Avangard Mega”

privind repunerea în termenul de declarare a recursului și de a restitui recursul declarat ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție
d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Avangard Mega” privind repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se restituie recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Avangard Mega” împotriva încheierii din 03 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Trifan Com” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Avangard Mega” cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi